

Somogyi Péter 7. oldal

Szőnyi Zsuzsa 3. oldal

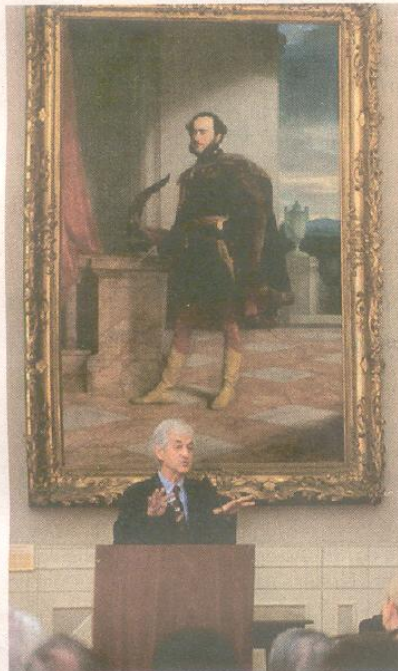
Szőrényi Levente 19. oldal

Ámos Imre 11. oldal

VILÁGHÍRŰ MAGYAR TUDÓS HAZAI KITÜNTETÉSE

Szentendre hírnevét tovább öregbíti, hogy a város szülötte, Somogyi Péter neurobiológus, az Oxfordi Egyetem Anatómiai Neurofarmakológiai Intézetének igazgatója kapta idén a Semmelweis Budapest Awardot.

Felemelő érzés volt jelen lenni és képviselni a kitüntetett egykori alma materét, a Móricz Zsigmond Gimnáziumot a díjátadó rendezvényen. Az ünnepi tudományos ülést a Magyar Tudományos Akadémián rendezték.

A díjátadó ünnepségen részt vett: a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, dr. Pálinkás József és előző elnöke, dr. Vizi E. Szilveszter, a Semmelweis Egyetem rektora, dr. Szel Ágoston és előző rektora – a díj alapítója –, dr. Tulassay Tivadar, valamint a tudományos élet számos meghatározó képviselője is.

Dr. Szel Ágoston rektor megnyitójában elmondta, hogy a Semmelweis Budapest

Awardot idén harmadszor adják át a tudomány legkiválóbb művelőinek. A díjat olyan nemzetközileg elismert eredményeket felmutató, külföldön dolgozó, orvosi biológiai kutatásokat végző tudós kaphatja, akinek kutatásai az emberiség javát szolgálják, és új utat mutatnak az élő természet megismeréséhez, teljesítménye méltó az intézmény nevéhez, Semmelweis Ignác szellemiségéhez.

Dr. Hunyady László rektorhelyettes a kitüntetés átadása előtt méltatta a világhírű agykutató munkásságát, megemlítve, hogy Szentendrén született és itt végezte gimnáziumi tanulmányait kitűnő eredménnyel. Somogyi Péter évtizedek óta a magasabb rendű idegfunkciók úttörő kutatója, a gondolkodást, az emlékezést, az agy információ-feldolgozó képességét vizsgálja. Iskolateremtő agykutató, az Oxfordi Egyetem Anatómiai Neurofarmakológia Intézetének igazgatója. Elsőként dolgozta ki az agykérgi sejhálózat leírásának módszerét, beleértve az idegsejtek különféle típusainak azonosítását, azok térbeli és időbeli együttműködését.

Jelenleg az agyban lejátszó események és a viselkedés közti időbeni kapcsolatot vizsgálja. Az általa bevezetett módszerek világszerte széles körben elterjedtek. Az Angol Királyi Akadémia rendes tagja, és 2011-ben elsőként nyerte el az agykutatók Nobel-díjának tartott Brain Prize elismerést két magyar kutatóval – Buzsáki Györggyel és egykori tanítványával, Freund Tamással – közösen. Munkásságát számos más nemzetközi díjjal is elismerték.

A díj átadása után Somogyi Péter megtartotta angol nyelvű díszelőadását. A tőle megszokott szuggesztív stílusban foglalta össze kutatásainak irányát és eredményeit. Előadásából kitűnt, hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonít a tudományos mun-

kában a kooperációnak és a jól képzett utánpótlás-nevelésének. Az előadásban nagy tisztelettel említette egykori mestereit: dr. Benedeczy István biológus professzort, akitől Budapesten a Kőrbonctani Intézetben tanulta meg az orvosi biológiai kutatás módszertanát és etikáját, és büszkén vallja magát Szentágothai János tanítványának is. Oxfordi munkásságának mindvégig önzetlen és lelkes mentora volt az ugyancsak világhírű dr. David Smith farmakológus professzor, aki szintén jelen volt a kitüntetési ünnepségen. A mára már nemzetközi hírnévnek örvendő tanítványok neve (Freund Tamás, Nusser Zoltán) mellett elhangzott három igazán fiatalember neve is, akik az általa meghirdetett Oxfordi Ramon y Cajal ösztöndíj pályázat nyerteseiként, a középiskola padjaiból kerültek az oxfordi laboratóriumában a kutatómunka közelébe. Közülük Szigeti Viktor (Móricz Zsigmond Gimnázium, Szentendre), az első pályázat nyertese munkájával: egy új idegsejt (Borostyán-sejt) mikroszkópból történő megajzolásával a Neuron folyóirat címlapjára került.

Az előadás végén nagy horderejű döntést jelentett be: a díjjal járó tízezer eurót felajánlotta a Semmelweis Egyetem kivételes tehetségű fiatal kutatóinak támogatására szolgáló alapítvány létrehozására. A Harvard Egyetem magyar származású professzora, Stephen W. Kuffler (1913-1980) nevét viselő alapítványt heten hozták létre, köztük három Nobel-díjas. Magyarországról Vizi E. Szilveszter, az MTA korábbi elnöke csatlakozott a kezdeményezéshez. Az önzetlen felajánlást és a magas színvonalú előadást hosszan tartó tapssal jutalmazta a hálás közönség.

Véletlen egybeesés, hogy a Somogyi Péter által 8. alkalommal kiírt Ramon y Cajal ösztöndíj pályázatot éppen ezen a héten ismerhetik meg Szentendre, Csíkszereda és Dunaszerdahely középiskolásai.

Maknics Gábor tanár